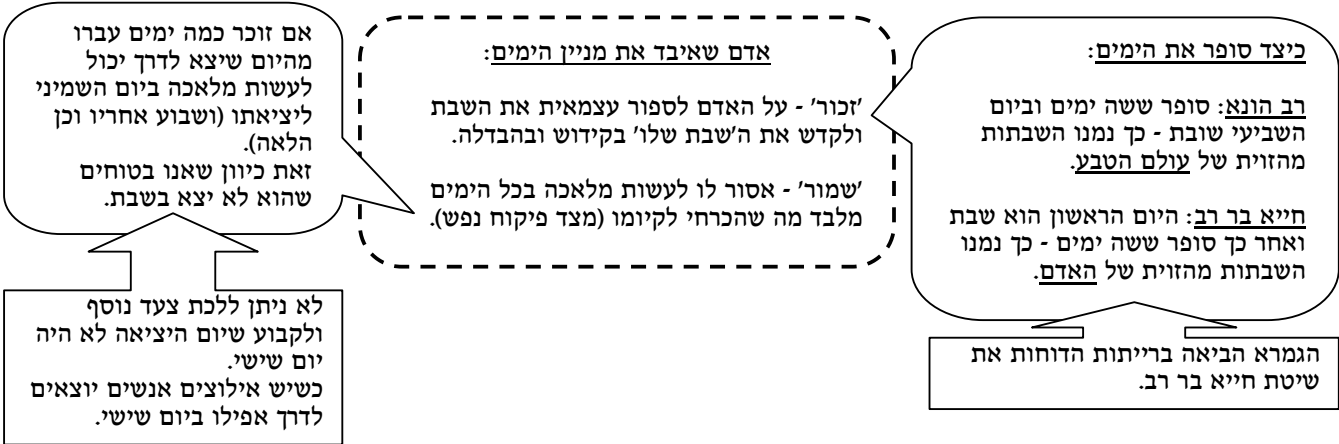

שבת סט: (הנקודתיים 16) עד ע: (שד מהסוף)

ביאורי מושגים
 ההיתר לעבוד כשיש פיקוח נפש - בתחילת המאה הקודמת הגיעו יהודים רבים לארה"ב ואולצו לעבוד בשבת לפרנסתם. למרבה הצער רבים מהם אכן עבדו בשבת. אחרים מצאו פתרונות יצירתיים וקשים למצב זה. אחד הפתרונות שהתבסס על סוגייתנו הוא הפתרון של ר' שמואל שלמה דוידוביץ. בתחילת כל שבוע היה מחפש ר' שמואל מקום עבודה חדש ומבטיח שיעבוד בשבת. אלא שכשהיה מגיע יום שישי היה מודיע ר' שמואל במפתיע שלא יעבוד בשבת. כששאלוהו למה הוא שיקר בתחילת השבוע כשאמר שיעבוד בשבת, הוא ענה שבתחילת השבוע לא היה לו כסף למחייתו ולכן היה מותר לו לעבוד בשבת אולם כעת יש לו כסף וכבר אסור לו לעבוד בשבת.

ציטוט מהמשנה

אדם שעשה כמה מלאכות בכמה שבתות:
 שכח את עצם דין שבת: חייב חטאת אחת על הכל.
 שכח שהיום שבת: חייב חטאת על כל שבת.

המקור לכך שלעיתים מתייחסים לכמה שבתות כיחידה אחת ולעיתים ככמה יחידות:
 ישנם שני פסוקים המביעים מסרים שונים:
 1. 'ושמרו בני ישראל את השבת.'
 2. 'את שבתותי תשמרו.'
 מכאן שלעיתים כמה שבתות נחשבות כיחידה אחת ולעיתים ככמה יחידות.

האמוראים נחלקו איזה עקרון לומדים מכל פסוק.

ציטוט מהמשנה

אדם שעשה כמה מלאכות בכמה שבתות:
 שכח שהיום שבת: חייב חטאת על כל שבת.
 שכח את המלאכות האסורות: חייב חטאת על כל מלאכה.

מדוע בשכחת מלאכות חייב על כל מלאכה ובשכחת שבת רק חטאת אחת:
 רב ספרא: בשכחת שבת הפרישה מהחטא היא כשנזכר בשבת. בשכחת מלאכות הפרישה מהחטא היא כשנזכר במלאכה.
 רב נחמן: חייב הקרבן הוא על השכחה בשכחת שבת הוא שכח את השבת. בשכחת מלאכות שכח את המלאכה.

רב נחמן תקף את שיטת רב ספרא:
 בשני המקרים הוא חוזר מהחטא בשל ידיעת השבת והמלאכות גם יחד.

מניין לומדים שיש חיוב נפרד על המלאכות (כשיש את התנאים המתאימים - שכחת מלאכות):

ר' נתן: כתוב 'לא תעשה כל מלאכה' וכתוב 'לא תבערו אש בכל מושבותיכם'.
למה הוסיפה התורה בנפרד את איסור הבערה - ללמד שכל מלאכה היא יחידה נפרדת (לחלק יצאה).

ר' יוסי: 'אחת מהנה' - לעיתים חייבים חטאת אחת - כששכח את השבת,
ולעיתים חייבים הרבה חטאות - 'הנה' - כששכח את המלאכות.

שמואל: 'מחלליה מות יומת' - מכאן שיש כמה מיתות על חילול השבת.

שמואל ור' יוסי לא סברו כר' נתן:

הם סברו ש'הבערה ללאו יצאת' - התורה הוסיפה את
איסור הבערה מסיבה אחרת - ללמד שהוא אסור רק
בלאו ללא חיוב כרת.

שמואל לא סבר כר' יוסי:

לא היה נראה לו שזו משמעות הכתוב 'מאחת מהנה'.

הגמרא לא הצליחה
לפתור את הספק.

ספקו של רבא:

מה הדין כששכח גם את המלאכות וגם את השבת
האם חייב חטאת אחת - משום שכחת השבת,
או כמה חטאות - משום שכחת המלאכות.